

Inspreektekst CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek (CHG). Inspreker: XXX.
Commissie Ruimte, gemeente Teylingen, 7 september 2021.

Meneer de voorzitter, dames en heren,

Het CHG is u bekend en u kent onze missie: het behouden en beschermen van het wereldwijd unieke karakter van de Duin- en Bollenstreek.

Wij richten ons met name op het buitengebied. Bij uitstek dus het aandachtsgebied van ISG en GOM. Daarbij gaat het ons met name om behoud van het landschap en het gebouwd erfgoed.

Het Eindrapport Vervolgonderzoek ISG GOM schrijft over “onvoorziene onbedoelde effecten van het beleid van de gemeente”. Wij begrijpen dat “onvoorziene en onbedoelde” niet. Niet alleen in Teylingen, maar ook in Hillegom, Lisse, Noorwijk en Katwijk verzetten wij ons al jaren tegen “greenportwoningen” langs eeuwenoude linten, op toeristische uitkijpunten en in kleine clusters midden in het open land.

Onze talrijke zienswijzen worden afgedaan met onderbouwingen als: het mag, het is maar een incident, de vitaliteit van de regio gaat voor, etc. En de onderbouwing gaat soms nog verder: je bent er zo voorbij.

Onze streek is aan het verpauperen. De rommel is weliswaar weg, maar grote “dozen” en mooie villa’s overheersen nu het beeld. De authenticiteit is verdwenen. Giethoorn is aantrekkelijker dan de Bollenstreek.

Wij willen de ISG behouden, aan het bollenareaal mag niet getornd worden. De verdiensten van de GOM om dit te behouden mag je niet afdoen met een winst van maar 3% t.o.v. van het totale areaal. De GOM heeft zich op veel meer gericht. Alleen de “negatieve onbedoelde” effecten gaan nu - terecht - overheersen en raken voornamelijk het landschap. Het terrein waar wij ons oprichten.

Het Eindrapport heeft een aantal zaken uitstekend blootgelegd. Nu is het zaak om door te zetten. Anders dan in 1996 (Pact van Teylingen) valt de ‘verrommeling’ nu erg mee. Het is inderdaad een niet gedefinieerd begrip. Doe onderzoek naar de noodzaak tot verder opknappen van de regio. Onderzoek ook of dit niet via een andere weg kan. Wij zien hierin geen primaire overheidstaak. Waarom moet de Bollenstreek hierin uniek zijn als het zoveel onrust veroorzaakt? Als deze angel uit het GOM-model gehaald wordt, lost de problematiek van de Greenportwoningen vanzelf op.

De kaders van ISG en GOM zijn inderdaad verouderd. De politiek verantwoordelijke wethouders in de regio voeren hun beleid verstard uit. Ze nemen legitieme beslissingen, maar kunnen die alleen nemen omdat er geen kaders zijn. De bestuurscultuur in de regio raakt hierdoor verkokerd. Coalitiepartijen in alle dorpen voelen de druk om het beleid van hun wethouder te steunen. Een beleid dat gevoed wordt door de GOM, omdat bijna alles moet wijken voor de vitaliteit van de regio. Het landschap delft voortdurend het onderspit en dat stoot terecht op toenemend verzet.

Lokale belanghebbende varen wel bij deze bestuurscultuur. Zij drukken hun plannen door en de betreffende wethouder heeft niet de moed om “nee” te zeggen, noch het juridisch kader om de druk te keren.

De bestuurscultuur in de regio treft meer blaam dan de GOM. Gaan de coalitiepartijen het college ook nu weer volgen?: “We nemen het Eindrapport voor kennisgeving aan”. Politiek misschien juist. Het college heeft niet om het rapport gevraagd. Ik interpreteer het als “Mea Culpa”.

Dames en heren, zet nu door en ga in overleg met de raden in uw regio. Pak het regio-breed aan. Besluit tot het stil leggen van alle initiatieven tot het bouwen van GOM-woningen, totdat er een nieuw gezamenlijk beleid is.